

Notulen Raadscommissie

Datum 23-11-2020
Tijd 18:30 - 19:30
Locatie Digitaal
Voorzitter P. Ligthart
Commissiegriffier H. Wammes

Aanwezig VVD: J. de Vries
CDA: E. van de Bosch
GB: P. Mosch, R. Paarlberg
PWF: S. Zeilemaker
PvdA: T. Beuker
D66: C. Vlaar
GL: G. van Keulen
PW2010: C. Neefjes
CU: E-J. Gorter
HvM: T. Berlijn, H. Verschoor

College: H. Nederpelt

Van de vergadering zijn audio- en video-opnamen beschikbaar op de website.

- 1 **Opening**
De voorzitter opent de vergadering.
- 2 **Vaststelling agenda**
De agenda wordt vastgesteld.
- 3 **RUIMTE**
- 3.1 **Ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers (pfh. H. Nederpelt)**

Termijn 1: afronding oriëntatie, bevragen wethouder

2e ronde: politieke vragen

- J. de Vries: Er staat dat max 50 plekken per huisvestingslocatie zijn toegestaan voor personeel dat werkzaam is op het betreffende bedrijventerrein. In de motie destijds stond een andere opdracht. Waarom is dit uitgebreid?
Reactie H. Nederpelt: Alle trends wijzen omhoog, dus het is noodzakelijk meer huisvesting c.q. verblijf mogelijk te maken. Je kunt alles inkaderen en beperken tot 1 bedrijf, maar het zijn vaak de grotere productiebedrijven die huisvesting nodig hebben. Als de regels dan te belemmerend zijn, dan is het gelet op de ontwikkelingen nodig iets meer ruimte te geven. Er wordt overigens met deze regels niet ineens een massale huisvesting op bedrijventerreinen verwacht.
- C. Vlaar: In het beleid staat dat in 2021 wordt gestopt met het geven van vergunningen voor omzettingen. Moet je daar niet direct mee stoppen bij inwerkingtreding van het beleid?
Reactie H. Nederpelt: We gaan dat zo snel mogelijk afbouwen, maar realistisch gezien kosten de doorlooptijden van plannen van ondernemers en

realisatie daarvan tijd. Als je per direct stopt dan creëer je een groter probleem. Vandaar dat die overbruggingstijd nodig is. Het beleid is wel nadrukkelijk gericht op afbouw van verblijf in de kernen.

- P. Mosch: Waarom maken we de handhaving zo ingewikkeld, wat is het nut van onderscheid in short stay, mid stay en een viermaandengeregeling? Is dat wel goed uitvoerbaar?

Reactie H. Nederpelt: Het gaat over verblijf, dat willen we niet als wonen beschouwen. Van verblijf kom je op definities en kijk je naar hoe lang iemand ingeschreven in het basisregister of het niet-ingeschrevenen register. Dit kan niet simpeler.

- G. van Keulen: De woningbouwcorporaties willen niet bouwen voor logies, maar als wij ons alleen richten op mensen voor long stay, dan kunnen we de corporaties opdracht geven om zowel voor eigen inwoners als voor arbeidsmigranten te bouwen.

Reactie H. Nederpelt: We hebben al afspraken met de corporaties en die worden al geacht te bouwen en dat is voor een brede doelgroep, dus inclusief arbeidsmigranten die als long stay kunnen worden aangemerkt. De long stay zit dus verweven in de reguliere afspraken.

- C. Neefjes: Is er wel draagvlak bij inwoners voor dit beleid? En kunt u dat dan motiveren?

Reactie H. Nederpelt: Dat kan ik niet bevestigend beantwoorden en dat is bekend. Er is gesproken met diverse doelgroepen, met arbeidsmigranten, dorpsraden, ondernemers. Je kunt het nooit voor iedereen goed doen. In die zin is het beleid een compromis.

- E. van den Bosch: Waar het gaat om de grootschalige huisvesting van meer dan 60 personen: in de beleidsregels staat opgenomen dat het gaat om max 300 personen. Krijgt de gemeente regelmatig zulke aanvragen binnen?

Reactie H. Nederpelt: Dat is waar het nu juist mis gaat in het bestaande beleid. Het is een lappendeken, het beleid is niet duidelijk. Als er nu wel een duidelijk beleid komt te liggen en er een behoefte is dan zullen de ondernemers zeker aanhaken. Concreet hebben we op dit moment geen lijst van hoeveel er zullen komen, maar op basis van het heldere beleid zullen die aanvragen er komen.

- S. Zeilemaker: Bent u het eens dat begrippen als short stay, mid stay en long stay zeer vaag zijn en dat het in werkelijkheid zo is dat heel veel mensen hier al veel langer verblijven en werken, dus eigenlijk long stay zijn en worden 'overgeheveld' van de ene werkgever naar de ander.

Reactie H. Nederpelt: Als iemand hier langer verblijft dan moet hij ook een goede plek krijgen. Er is een kennisachterstand bij arbeidsmigranten over rechten e.d. die we moeten inlopen. Daar ligt dus ook een belangrijke rol, dat deze mensen weten waar ze aan toe zijn, dat ze zich bv ook kunnen inschrijven bij een wooncorporatie als ze hier langer zijn in plaats van dat ze in de tijdelijke huisvesting blijven zitten. Ook daar moeten we aandacht voor hebben.

- T. Berlijn: Hollands Kroon koos voor het zelfde beleid als het gaat om bedrijventerreinen, maar is daar na 6 maanden mee gestopt, aangezien dit niet mocht vanwege woon- en leefkwaliteitsaspecten. Waarom gaat het Medemblik wel lukken?

Reactie H. Nederpelt: Hollands Kroon heeft een aantal grote voorzieningen gecreëerd en liep daarbij tegen regelgeving aan (milieucategorieën, scheidslijn short stay en mid stay). De scheidslijn ligt in mijn optiek tussen verblijf en wonen. Wonen gaat niet lukken op bedrijventerreinen, maar verblijf wel, mits van korte duur.

- T. Beuker: We stappen over op het Westlands model, dat zal leiden tot extra administratieve druk voor zowel gemeente als ondernemers. Hoe kijkt het college aan tegen een stuk automatisering om het behapbaar te houden?

Reactie H. Nederpelt: Dit wordt regionaal opgepakt. Enerzijds om een stuk uniformiteit te bewerkstelligen en anderzijds om het uiteindelijk zo eenvoudig mogelijk te maken zowel voor de ondernemer, de arbeidsmigrant en de gemeente zelf.

Eerste termijn meningsvorming

Fractie Hart voor Medemblik is van mening dat de problematiek rondom huisvesting arbeidsmigranten genoegzaam bekend is. Dit ontwerpbeleid lijkt meer pleisterpolitiek dan een permanente oplossing voor zowel de ondernemers, inwoners als de arbeidsmigranten. De fractie is niet blij met voorstel. Bedrijventerreinen zijn alleen voor bedrijven. Je moet daar geen mensen ophokken, er zijn geen voorzieningen, je wil geen rondhangende mensen daar. Hollands Kroon is met dit beleid inmiddels al gestopt. Een plan als Groenwijk ziet de fractie wel zitten. De fractie komt met een amendement om geen huisvesting toe te staan op bedrijventerreinen.

Fractie ChristenUnie is niet gelijk voorstander voor grootschalige huisvesting op bedrijventerreinen en ziet meer in plannen zoals Groenwijk.

Fractie PW2010 ziet in het rvs het meest ingrijpende beleid in de geschiedenis van Medemblik. Het gaat om beleid voor huisvesting van duizenden arbeidsmigranten. Beleid dat niet terug te vinden is in het verkiezingsakkoord noch in verkiezingsprogramma's. Zonder enige participatie wordt dit beleid de inwoners door de strot geduwd. De fractie zoekt steun voor een motie om het beleid niet uit te voeren voordat de bevolking gehoord is. Per kern bij voorkeur, maar vooral in kernen waar de huisvestingsdruk het hoogst is. Verder moeten we af van het discriminatieaspect van dit beleid. Je mag niet huisvesten naar nationaliteit en afkomst. Huizen met een woonbestemming moeten ook zo gebruikt worden. Ook hiervoor volgt wellicht een motie of amendement. Zoals het nu is sponsort de gemeenschap dit soort huisvesting. Daarom volgt wellicht een motie voor een kostendekkend tarief voor verblijfsbelasting. De fractie hoort graag de mening van de andere fracties over deze aangedragen punten.

Fractie GroenLinks is het op 4 punten oneens met het voorgenomen beleid. Ten eerste worden arbeidsmigranten niet hetzelfde behandeld als eigen inwoners. Is dat juridisch wel in de haak gelet op artikel 1 Wet gelijke behandeling. Voorts wordt de controle en handhaving van misstanden steeds op de lange baan geschoven, ook met dit beleid. Dan wordt de scheiding tussen bed en baan niet gerespecteerd. Meer dan ooit worden arbeidsmigranten bij de werkgever gehuisvest. Tenslotte worden met dit beleid verblijfsvoorzieningen gerealiseerd ver van bewoonde wereld. De menselijke maat is ver te zoeken. Het beleid wordt vooral gevoed door het faciliteren van ondernemers. Het beleid moet duurzamer, gericht op long stay migranten. De fractie zou graag horen van de andere fracties of zij zich ervan bewust zijn dat we de in het rapport van Decisio genoemde 'tsunami' zelf in de hand hebben. Is men bereid in de toekomst omwille van de maatschappelijke consequenties te zeggen dat de groei van de glastuinbouw moet stoppen?

Fractie D66 wil een genuanceerder geluid laten horen. Huisvesting bij bedrijven is per definitie geen woonfunctie maar bedoeld om een rustplaats te bieden aan de buitenlandse werknemers, waar overigens ook goed werkgeverschap bij hoort. Integratie volgt uit permanente vestiging. Dat is iets anders als hier het geval is. Er moet gedacht worden in oplossingen ipv problemen. Op bedrijventerreinen zijn best mogelijkheden. De fractie staat daarnaast open voor een goede afweging van het aangekondigde grote plan van de WBG, maar dat moet eerst in de VVRE besproken worden. Als daarop gewacht wordt dan staan we nog jaren op slot. Om de reguliere woningzoekenden juist een plek in de woningen te geven, moeten mensen die daar niet thuishoren op een andere wijze gehuisvest worden. Het scheiden van die twee zaken is de hoofdzaak van deze discussie en dat wordt te weinig gedaan.

Fractie PvdA hoopt dat met dit ontwerp een eerste stap wordt gezet naar nieuw beleid huisvesting arbeidsmigranten. Het gaat nog om een ontwerp, het vaststellen van de kaders. Dit beleid biedt ook mogelijkheden voor de plannen van de WBG. Het nieuwe beleid is nodig door verwacht groei aantal arbeidsmigranten, verwachtingen

etc. Het huidige beleid is failliet. De arbeidsmigranten weten niet waar ze recht op hebben, de huidige regels worden genegeerd: gebrek handhaving, gebrek kennis van de regels en deze worden ook als beklemmend ervaren. Wat de fractie betreft staat het belang van goede huisvesting, regelmatig onaangekondigde handhaving en een goede samenhang met de woonomgeving boven alles, waarbij de voorkeur uitgaat in de toekomst naar een scheiding tussen wonen en werk te gaan. Het initiatief van de WBG past hier goed bij. De fractie is benieuwd naar de uitwerking. Dit beleid is het startpunt waar men nog een aantal vraagtekens bij heeft zoals de handhaving gedurende de overgangsbepaling, de mogelijkheden voor huisvesting op bedrijventerreinen, het aantal grootschalige plekken en afstemming binnen de regio. Glastuinbouw inperken zoals GroenLinks oppert kan wellicht, maar de glastuinbouw is er nu eenmaal en die gaat echt niet zo maar weg, dus we moeten de maatschappelijke consequenties aanvaarden.

Fractie PWF is van mening dat nieuw beleid hard nodig is, maar niet dit beleid. Je zou eerst terug naar af moeten, eerst regels vaststellen op welke fatsoenlijke manier wij al dan niet arbeidsmigranten willen huisvesten en hier laten werken. Pas als de basis vastgesteld is kun je besluiten hoe dat te regelen. Nu lopen we achter de feiten aan, als een agrariër iets vraagt dan moet daar aan voldaan worden. Bewoners moet zo lang wachten op een woning. Als de komende tijd nog meer migranten deze kant op komen wordt de onrust groter. Er moet gestreefd worden naar een normale huisvesting. Veel arbeidsmigranten die hier wonen werken in de Wieringenmeer. Daar wordt bijna niet gewoond bij agrariërs. Dat hoeft ook niet, ook expats zoeken zelf reguliere huisvesting, dat is normaal. Het moet dus helemaal anders, brood en bed moet ook gescheiden. Het gaat om een nette behandeling van iedereen.

Fractie GemeenteBelangen ziet dat de laatste jaren steeds ad hoc voorstellen worden behandeld die leiden tot turbulente discussies. Dat leidde tot allerlei precedentes voor ongewenst beleid, een afkeurenswaardige politiek. Een actief beleid is nodig, waarbij ook voor de regionale samenwerking ontwikkeling van belang is. Omzetting van woningen in kernen en de linten is de fractie een doorn in het oog. Vanaf 2017 wordt aangegeven: maak een einde aan tijdelijke huisvesting in kernen. Nu wordt aangegeven dat na 2021 de mogelijkheid daarvoor vergunningen aan te vragen vervalt. Daarbij staat echter ook dat vergunningen KUNNEN worden geweigerd. De fractie wil dat op de kortst mogelijk termijn wordt gestopt met dit omzettingenbeleid. De fractie wil ook een budgettair neutraal beleid, de burger moet hiervoor niet hoeven betalen. In glastuinbouwgebied Het Grootslag willen wij een goede ruimtelijke ordening conform het ambitieus inrichtingsplan. Handhaving moet eenvoudig, effectief en efficiënt zijn. In de motie van 19 december 2019 staat: "Sta toe dat werkgevers op bedrijventerreinen op de locatie van hun eigen bedrijf de mogelijkheid hebben huisvesting te realiseren voor hun buitenlandse werknemers". Verder wil de fractie niet gaan. GB komt met tenminste 2 amendementen. Ten eerste stoppen met het omzetten van woningen in de kernen en het lint. Ten tweede huisvesting op bedrijventerreinen alleen voor het bedrijf zelf op eigen locatie. Fractie CDA ziet dan in 2011 beleid is gemaakt voor huisvesting arbeidsmigranten dat in de loop der jaren door aanvullingen en aanpassingen steeds meer is verworden tot een lappendeken. Nu ligt er een ontwerp voor nieuw beleid, waar de raad nog wat van kan vinden. De fractie heeft op 3 punten een reactie. Ten eerste is de grootschalige huisvesting van meer dan 60 tot 300 personen wel erg veel. Voorshands zal de fractie hier nog geen amendement op indienen. Ten tweede wil men voorkomen en ontmoedigen dat woningen in kernen worden opgekocht om arbeidsmigranten te huisvesten. Voor nieuwe projecten wordt nu al een zelfbewoningsplicht ingesteld. Dat is een stap in de goede richting. De overgangsregeling zou in de optiek van de fractie moeten worden verkort en men wacht het aangekondigde amendement van GB hierover af. De fractie vindt wel dat arbeidsmigranten op bedrijventerreinen moeten kunnen worden gehuisvest bij voorkeur wel bij de ondernemer zelf. Dat is echter niet altijd mogelijk en realistisch. Daarom ziet de fractie ook mogelijkheden in leegstaande kantoorpanden. Fractie VVD zal samen met GemeenteBelangen en evt. anderen een aantal amendementen voorbereiden. Het gaat om de overgangperiode voor de omzettingsvergunningen. Ook de zinsnede dat omzettingsvergunningen naar die periode kunnen worden geweigerd moet aangepast is zullen worden geweigerd. Een

tweede amendement zal worden ingediend over de huisvesting op bedrijventerreinen. Het is ongewenst zoals ook de OFM aangeeft, dat mensen centraal worden gehuisvest, dit moet wel mogelijk zijn op eigen terrein. Tenslotte vindt de fractie de in het beleid genoemde termijn van 20 jaar instandhouding van bebouwing te ver gaan. Ook daarop volgt een amendement van de VVD zelf. Voor het overige kan de fractie zich vinden in het voorstel van het college. De fractie hoort graag de mening van de andere fracties over de plannen van de WBG (Groenrijk).

Tweede termijn meningsvorming

Fractie CDA hoort de VVD zeggen dat zij het oneens zijn met het voorstel huisvesting op bedrijventerreinen. Zij zitten strak daarin, maar hoort de fractie niet over het feit dat we als gemeente een morele plicht moeten vervullen en moeten verruimen. Waarom neemt de fractie het wel zo fors op voor de ondernemers, maar niet voor de kernen met locaties tot 300 personen.

Fractie VVD antwoordt dat men het eens is met de ondernemers wat betreft dat je geen huisvesting moet willen op bedrijventerreinen behoudens op eigen terrein. We ontkomen echter niet dat elders grotere eenheden moeten komen.

Fractie PWF wil de mogelijkheid voor omzettingsvergunningen zo snel mogelijk gestaakt hebben. De fractie is daar zelf mee bezig. Wat betreft het grootschalige plan van de WBG kan de fractie tot op zekere hoogte meegaan, zij het met een slag om de arm. Als dit leidt tot een oplossing om mensen beter te kunnen huisvesten in een betere verhouding tot de werkgevers en de kernen daarmee ontlast worden, dan is de fractie daar in de basis voor.

Fractie PW2010 kan zich vinden in de ideeën over de omzettingsvergunningen. Ook wat betreft kostendekkendheid zoals GemeenteBelangen dat aangeeft. De fractie vindt het jammer dat door de andere fracties niet op de opmerkingen over het gebrek aan burgerparticipatie is gereageerd.

Fractie GroenLinks stelt vast dat de oplossing van de problematiek wordt gezocht in het bij ons vandaan zetten van de arbeidsmigranten. Als je dat in het extreme doortrekt kom je bij het plan van de WBG uit. Je creëert een nieuwe kern voor de arbeidsmigranten. De fractie vraagt zich af of dat de oplossing is. Creëer je zo geen apartheid.

Fractie D66 snapt dit standpunt niet helemaal of helemaal niet eigenlijk. Er is onderscheid tussen regulier woningzoekenden en mensen die tijdelijk onderdak zoeken. Als die mensen hier wel blijven wonen kunnen ze zich gewoon inschrijven of een woning kopen. Op deze manier is er geen vermenging tussen huisvesting en verblijf. Dat zorgt voor schrijnende situaties in bijvoorbeeld vakantieparken en in woningen en dat duurt al 20 jaar. De fractie snapt goed de intenties, maar na 20 jaar moet je ook eens zeggen er moet onderscheid in de manier hoe je kijkt naar regulier woningzoekenden en naar tijdelijke arbeidsmigranten. Die oplossing komt niet van de politiek, die moet komen van ontwikkelaars en bedrijven/werkgevers die zeggen we willen de mensen een goed bed, bad en brood geven.

Fractie GemeenteBelangen ziet dat het besluit van de raad ter visie wordt gelegd. De fractie worstelt ook met de grote locaties tot 300 personen. Er moet dan goede participatie per kern plaatsvinden. Het plan van de WBG kan naast dat beleid.

Fractie Hart voor Medemblik staat positief tegenover de motie over de omzettingsvergunningen, de burgerparticipatie. Voor wat betreft het voorstel voor kostendekkendheid ziet men dat graag tegemoet.

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk op de agenda van de raad wordt geplaatst.

4

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.